

Data publikacji: (06-12.04.2021r.)

Roślina: (Rzepak ozimy)

Stan uprawy dla miejscowości: Wieża

Rośliny znajdują się w fazie (BBCH 19-23) w zależności od terminu siewu. W ostatnim tygodniu średnia dobowo temperatura powietrza wynosiła, od $-0,5^{\circ}\text{C}$ do $+12,7^{\circ}\text{C}$. Wilgotność względna powietrza mieściła się w przedziale od 50% do 92%. Opady dobowe deszczu mieściły się w przedziale od 0,1 mm do 6,3 mm, prędkość wiatru od 2,4 m/s do 5,6 m/s.

Zagrożenia:

Chowacz brukwiacek - chrząszcz długości od 3,2 do 4 mm, koloru szarawego z powodu szarych łusek włosowych. Głowa wydłużona w cienki, do dołu wygięty ryjek.

Nalot na plantacje rzepaku następuje, gdy temperatura gleby wynosi $5-7^{\circ}\text{C}$, a temperatura otoczenia osiągnie $10-12^{\circ}\text{C}$. Osobniki dorosłe odżywiają się tkanką miękką liści i nie stanowią zagrożenia dla upraw rzepaku. Natomiast larwy rozwijające się w łodygach mogą być zagrożeniem gospodarczym. Pierwsze objawy żerowania chowacza to niewielkie, początkowo śluzowate a następnie białe obrzeżone nakłucia na łodydze. Wraz ze wzrostem pędu łodyga często wygina się w kształcie litery S i pojawiają się na niej charakterystyczne pęknięcia. W łodydze widoczne są ślady żerowania larw.

Zalecenia:

W celu stwierdzenia obecności chowacza brukwiaczka na plantacji rzepaku należy prowadzić obserwacje przy pomocy żółtych naczyń. Zabieg chemiczny przeciwko chrząszczom przeprowadza się na ogół bardzo wcześnie, zaraz po nalocie na plantacje rzepaku, jeszcze przed składaniem jaj przez chrząszcze, na podstawie prognozy szkodliwości. Zabieg należy wykonać, gdy w ciągu kolejnych 3 dni średnia liczba chrząszczy w jednym żółtym naczyniu wyniesie około 10 sztuk.

Po zaobserwowaniu pierwszych objawów choroby należy wykonać zabieg chemiczny na rośliny. Przykładowymi substancjami aktywnymi stosowanymi to grupy: pyretroidem, acetamipryd w mieszaninie fabrycznej z lambda-cyhalotryną

Zagrożenia:

Plantacjom rzepaku ozimego zagraża sucha zgnilizna kapustnych. Rozwojowi choroby na plantacjach rzepaku ozimego sprzyja deszczowa pogoda i temperatura powyżej 15°C oraz uszkodzenia przez szkodniki. Źródłem infekcji są resztki poźniwne i porażony materiał siewny. Choroba pojawia się w okresie jesieni i rozwija się przez cały okres wegetacji rzepaku, jest szczególnie groźna gdy wystąpi na łodydze. Objawy można obserwować także na liścieniach, liściach, szyjkach korzeniowych i łuszczynach.

Zalecenia:

Decyzję o sposobie i terminie zwalczania suchej zgnilizny kapustnych na rzepaku ozimym należy podjąć po przeprowadzeniu obserwacji na plantacji.

Zabiegi zwalczające przy użyciu środków ochrony roślin wykonuje się zapobiegawczo lub interwencyjnie odpowiednio dobierając fungicydy.

Progiem ekonomicznej szkodliwości jest stwierdzenie 10-15% roślin rzepaku ozimego z objawami suchej zgnilizny kapustnych w postaci zbrunatnienia szyjek korzeniowych lub żółto-brunatnych plam z piknidiami na liściach.

Ograniczyć występowanie choroby można także poprzez:

- stosowanie prawidłowej agrotechniki: w tym zachowanie 4-5 letniej przerwy w uprawie roślin krzyżowych na tym samym polu
- używanie do siewu zdrowych nasion, które powinny być zaprawione stosowaniem izolacji przestrzennej od ubiegłorocznych plantacji roślin na których występowała choroba
- zwalczanie szkodników
- zwalczanie chwastów (szczególnie z rodziny krzyżowych)
- stosowanie rzadkiego siewu

Od 1 stycznia 2014 r. profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin mają obowiązek stosowania zasad integrowanej ochrony roślin.

Zgodnie z ustawą o środkach ochrony roślin z dnia 8 marca 2013 r.:

- Środki ochrony roślin mogą być stosowane jeżeli zostały dopuszczone do obrotu i stosowania.
- Środki ochrony roślin należy stosować w taki sposób, aby nie stwarzać zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska,
- Przeciwdziałać zniesieniu środków ochrony roślin na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu z zastosowaniem tych środków oraz planować stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem okresu, w którym ludzie będą przebywać na obszarze objętym zabiegiem.
- Środki ochrony roślin stosuje się zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin, sprzętem sprawnym technicznie i skalibrowanym.
- Zabiegi z zastosowaniem środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych mogą być wykonywane przez osoby przeszkolone, zgodnie z art. 41 ww. ustawy.
- Profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin są zobowiązani do prowadzenia dokumentacji dotyczącej stosowanych środków ochrony roślin i przechowywania jej przez co najmniej 3 lata.

Roślina: (Pszenica ozima)

Uprawy pszenicy są w fazie rozwoju (BBCH 16-20) w zależności od terminu siewu.. Rośliny znajdują się w fazie krzewienia.

W ostatnim tygodniu średnia dobową temperatura powietrza wynosiła, od -0,5⁰C do +12,7⁰C. Wilgotność względna powietrza mieściła się w przedziale od 50% do 92%. Opady dobowe deszczu mieściły się w przedziale od 0,1 mm do 6,3 mm, prędkość wiatru od 2,4 m/s do 5,6 m/s.

Zagrożenia:

Mącznik prawdziwy grzyb - *Blumeria graminis*. Pierwsze objawy mączniaka pojawiają się na młodych siewkach. Najbardziej charakterystycznym objawem jest biały, kłaczkowaty nalot na liściach. Silnemu porażeniu ulegają najstarsze liście będące w fazie strzelania w źdźbło. W warunkach sprzyjających rozwojowi choroby obfite, wołokowate białe lub szarobiałe naloty (często obserwowane czarne kuleczki – chasmotecja struktura przetrwalnikowa) występują również na górnych liściach oraz kłosach. Silnie porażone liście żółkną i przedwcześnie obumierają, infekcji ulegają wszystkie nadziemne części rośliny.

Próg ekonomicznej szkodliwości

- w fazie krzewienia 50-70% roślin z pierwszymi objawami porażenia,
- w fazie strzelania w źdźbło 10% roślin z pierwszymi objawami porażenia,
- w fazie kłoszenia pierwsze objawy porażenia na liściu podflagowym, flagowym lub na kłosie

Zalecenia:

W ochronie zbóż przed mączniakiem wykorzystuje się metody zmierzające do ograniczenia źródła infekcji pierwotnych, w tym celu należy:

- wykonać terminową orkę i podorywkę (zabiegi te niszczą resztki poźniwne);
- unikać zbyt gęstego siewu;
- stosować racjonalne nawożenie azotem, potasem i fosforem;
- wprowadzić do uprawy odmiany odporne lub tolerancyjne na porażenie;
- unikać sąsiedztwa zbóż ozimych z jarymi.

Po zaobserwowaniu pierwszych objawów choroby należy wykonać zabieg chemiczny na rośliny. Przykładowymi substancjami aktywnymi stosowanymi to grupy triazoli, morfolin, imidazoli.

Decyzje o zastosowaniu ochrony chemicznej należy podjąć na podstawie własnego monitoringu stanu fitosanitarnego plantacji i doświadczenia.

Od 1 stycznia 2014 r. profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin mają obowiązek stosowania zasad integrowanej ochrony roślin.

Zgodnie z ustawą o środkach ochrony roślin z dnia 8 marca 2013 r.:

- Środki ochrony roślin mogą być stosowane jeżeli zostały dopuszczone do obrotu i stosowania.
- Środki ochrony roślin należy stosować w taki sposób, aby nie stwarzać zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska,
- Przeciwdziałać zniesieniu środków ochrony roślin na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu z zastosowaniem tych środków oraz planować stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem okresu, w którym ludzie będą przebywać na obszarze objętym zabiegiem.
- Środki ochrony roślin stosuje się zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin, sprzętem sprawnym technicznie i skalibrowanym.
- Zabiegi z zastosowaniem środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych mogą być wykonywane przez osoby przeszkolone, zgodnie z art. 41 ww. ustawy.
- Profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin są zobowiązani do prowadzenia dokumentacji dotyczącej stosowanych środków ochrony roślin i przechowywania jej przez co najmniej 3 lata.

